

Tisková zpráva

Lucemburk 31. ledna 2023

Auditoři EU: pokrok v realizaci vnitřního trhu s elektřinou je pomalý

- *Projekt integrace všech vnitrostátních trhů s elektřinou započal již v roce 1996*
- *Plnou integraci zpomalují složitá pravidla EU a nedostatky ve správě a řízení*
- *Stále existují nevyužité ekonomické přínosy z většího sblížení cen*

Navzdory ambiciózním plánům a určitému úsilí dosáhla EU jen malého pokroku při dosažení svého cíle propojit trhy s elektřinou, aby se tak zajistila pro občany i podniky levná energie, uvádí se ve zprávě Evropského účetního dvora. Důvodem, proč se u propojování vnitrostátních trhů s energií hromadila zpoždění, byly nedostatky ve správě a řízení EU a také složitý systém regulačních nástrojů pro umožnění přeshraničního obchodování, což brzdilo uplatňování pravidel trhu. Dostatečné zlepšení nepřineslo ani monitorování trhu prováděné Evropskou komisí a energetickou agenturou EU ACER. Dohledová opatření, která mají omezit zneužívání trhu a manipulaci s ním, nešla dostatečně daleko. Znamenalo to, že hlavní část rizika na trhu s elektřinou v EU byla přesunuta na konečné spotřebitele.

V roce 1996 EU zahájila složitý projekt plné integrace vnitrostátních trhů s elektřinou. Cílem bylo zajistit nejnižší možné ceny elektřiny pro spotřebitele a zvýšit bezpečnost dodávek energie v EU. Avšak i téměř deset let po plánovaném dokončení projektu (2014) se tento trh v praxi stále řídí 27 vnitrostátními regulačními rámci. Jak se výrazně ukázalo při současné energetické krizi, ve velkoobchodních cenách jsou v jednotlivých členských státech významné rozdíly a maloobchodní ceny jsou pak stále silně ovlivňovány vnitrostátními daňovými sazbami a síťovými poplatky spíše než prostřednictvím konkurence.

„Navzdory vítaným a potřebným ambicím EU by trhy s elektřinou v Evropě mohly být ještě daleko integrovanější,“ uvedl Mihails Kozlovs, člen EÚD, pod jehož vedením audit probíhal. *„Vlivem současné krize v oblasti energetiky a životních nákladů, se kterou se občané EU potýkají, je ještě naléhavěji potřeba, aby EU svůj projekt vnitřního trhu s elektřinou dokončila.“*

Přestože se podařilo dosáhnout určitých významných úspěchů, byl v období 2015–2021 pokrok při propojování všech vnitrostátních trhů s elektřinou pomalý a v jednotlivých regionech EU a segmentech trhu nerovnoměrný. Členské státy plně neprovedly žádný z regulačních pokynů EU, přestože jsou závazné, a výraznější pokrok nenastal ani u zvyšování přeshraničních přenosových kapacit. Dle auditorů souvisí tato zpoždění s tím, že se Komise rozhodla provádět pokyny pro síť prostřednictvím podmínek a metodik sítě, za jejichž schvalování byly odpovědné národní regulační orgány a agentura ACER. To nadměrně zkomplikovalo harmonizaci pravidel přeshraničního obchodu a zpozdilo ji. Auditoři zdůrazňují, že Komise v svém hodnocení dopadů dostatečně neanalyzovala dopady svých rozhodnutí o koncepci trhu a správě a řízení. Monitorováním

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

toho, zda členské státy vymáhají pravidla jednotně, byla do velké míry pověřena agentura ACER. Auditóři však zjistili, že její monitorování a také podávání zpráv bylo nedostatečné, a to zejména z důvodů nedostatečných údajů, omezených zdrojů a špatné koordinace s Komisí.

Neúplný byl rovněž dohled nad trhem, který má odhalovat zneužívání trhu a manipulaci s ním a odrazovat od nich. Auditóři dospěli k závěru, že přístup agentury ACER ke sběru údajů nebyl komplexní a posuzování údajů, které se jí shromáždit podařilo, se týkalo jen omezeného rozsahu zneužívání. Agentura ACER rovněž přidělila nedostatečné zdroje na analýzu údajů a nebyla schopna podpořit šetření v souvislosti s rostoucím objemem případů podezření z přeshraničního zneužívání trhu. Auditóři varují, že výrobci elektřiny, dodavatelé elektřiny i zprostředkovatelé mohou zneužívat mezer v právních předpisech, nebo ještě hůře, že členské státy mohou soutěžit o to, kdo poskytne nejpříznivější prostředí, pokud jde o sankce a vymáhání. Agentura ACER zároveň nemá pravomoc zajišťovat, aby členské státy příslušná pravidla uplatňovaly jednotně.

Základní informace

Odpovědnost za energetickou politiku sdílí EU s členskými státy. Přeshraniční obchodování s elektřinou by mělo podnikům a občanům v celé EU umožnit přístup k nejlevnější dostupné energii. Auditóři posuzovali, zda regulační přístup Komise a dohled nad trhem vykonávaný agenturou ACER přispěly k cíli EU, kterým je zajištění řádného fungování vnitřního trhu s elektřinou. Zaměřili se na období od roku 2015 do konce roku 2021 a zkoumali především velkoobchodní trhy s elektřinou.

Zvláštní zpráva EÚD 03/2023 „Integrace vnitřního trhu s elektřinou: složitá právní struktura, zpoždění, nedostatky ve správě a řízení a také neúplný dohled nad trhem komplikují dosažení tohoto ambiciózního cíle“ je k dispozici na internetové stránce EÚD eca.europa.eu.

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502